



## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

AŐaĐıda belirtilen sorularımın **İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İctüzüğünün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

  
Berkan GÜNEŐ ALTIN

Mardin Milletvekili

Mardin'in hemen tüm ilçelerinde olduğu gibi Midyat ilçesinde de yıllardır çözülemeyen altyapı ve kanalizasyon sorunu, halk sağlığını tehdit eden, ekolojik dengeyi bozan ciddi bir krize dönuŐmüŐ durumdadır. Midyat genelinde kanalizasyon altyapısının eksikliği veya yetersizliği; hem yerleşim alanlarını hem de doğal su kaynaklarını olumsuz etkilemekte, çevre kirliliği ve hastalık riskini artırmaktadır.

Yaklaşık yirmi yıldır hiçbir arıtma işlemi yapılmadan atık suyun direkt yerleşim alanlarına bırakılmasıyla oluşun bu adeta bir nehir büyüklüğündeki pis su, Midyat'a bağlı Mizizex (Doğançay) ve Xirbê Xelid (Tulgalı) ve daha birçok köyden geçmektedir. Kirli sudan oluşun yoğun pis koku, böceklenme, halk ve hayvan sağlığını doğrudan etkilemektedir.

Bu atık sudan tüketen hayvanların hastalandığı, "kurtlandığı"; çevresinde oyun oynayan çocuklarda çeŐitli sağlık sorunlarının baş gösterdiği tarafımıza iletilmiŐtir. Pis koku, yalnızca nehrin çevresinde değil, Midyat-Cizre karayolunu kullanan yurttaŐların dahi camlarını kapatmak zorunda kalacağı düzeyde geniş bir alana yayılmaktadır.

31 Mart 2024 yerel seçimlerinde, uzun süredir kayyım yönetiminde olan Mardin Büyükşehir Belediyesi, tekrar halk iradesiyle DEM Parti yönetimine geçmiŐ, Ahmet Türk ve Devrim Demir'in eŐbaŐkanlıĐındaki Belediye, çevre ve halk sağlığını tehdit eden bu sorunun çözümüne yönelik çalışmalar başlatmaya dönük araŐtırmalara koyulmuŐtur. Ancak, 2 Kasım 2024'te belediyeye yeniden kayyım atanmasıyla birlikte, önceki dönemde olduğu gibi bu sorun yine, Midyat Belediyesi ile birlikte, görmezden gelinmiŐtir. Kayyım yönetimindeki belediye, aradan geçen yaklaşık dokuz aylık sürede bu hayati meseleye ilişkin hiçbir adım atmamıŐtır.

Yalnızca Midyat'ın köylerinden geçmeyen bu su, Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Bosirê (Güzelova) köyüyle Xana Heso, Gundê Bazgurê mezraları; Xwarık (Topraklı), Xaltan (IŐık)

ve Hespist (Yarbaşı) köylerinden de geçerek Dicle Nehrine boşalmaktadır. Kirli suyun geçtiği bu güzergâh boyunca, Midyat'ta başlayan çevre kirliliği etkisini sürdürmekte, bölgedeki tüm canlı yaşamı tehdit etmektedir.

**Bu bağlamda;**

1. Midyat başta olmak üzere Mardin genelinde kanalizasyon altyapısı bulunmayan veya işlevsiz olan yerleşim yerleri nerelerdir? Bu eksikliğe ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir tespit ve planlama mevcut mudur?
2. Midyat'a bağlı Mizîzex (Doğançay) ve Xirbê Xelid (Tulgalı) köylerinden geçen atık sudan kaynaklı oluşan çevre tahribatına ilişkin herhangi bir denetim veya müdahale yapılmış mıdır veya yapılacak mıdır?
3. Mardin Büyükşehir Belediyesi'ne atanan kayyım yönetiminin, çevre sağlığını ve halk sağlığını doğrudan ilgilendiren bu konuda herhangi bir adım atmamasının gerekçesi nedir? Bakanlığınız bu konuda bir inceleme yapmış mıdır?
4. Atık sudan kaynaklı hastalanan hayvanlara ve çocuklara dair tarafınıza ulaşan bir veri, rapor veya sağlık şikâyeti mevcut mudur? Bu konuda bir halk sağlığı taraması yapılması planlanmakta mıdır?
5. Halkın iradesiyle seçilmiş belediyelerin projelerinin kayyımlar eliyle durdurulması ya da göz ardı edilmesi, halk sağlığını tehdit eder noktaya geldiğinde Bakanlığınızın müdahale sınırı nedir?